

स्थानीय राजपत्र

लालबन्दी नगरपालिकाद्वारा प्रकाशित

खण्डः २

सख्या : ८

मिति: २०७५।१२।२९

भाग - २ लालबन्दी नगरपालिका

लालबन्दी नगरपालिका शिक्षा नियमावली(पहिलो संशोधन), २०७५

लालबन्दी नगरपालिका शिक्षा नियमावली, २०७५ लाई संशोधन गर्न बाञ्छनीय भएकोले

लालबन्दी नगरपालिका शिक्षा ऐन, २०७५ को दफा ५४ ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी लालबन्दी नगर कार्यपालिकाले यो लालबन्दी नगरपालिका शिक्षा नियमावली (पहिलो संशोधन), २०७५ सर्वसाधारणहरुको जानकारीको लागि प्रकाशन गरिएको छ ।

लालबन्दी नगरपालिका शिक्षा नियमावली (पहिलो संशोधन), २०७५

नगर प्रमुखबाट प्रमाणीकरण मिति : २०७५।१२।२९

- 9. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भः (१) यी नियमहरुको नाम "लालबन्दी नगरपालिका शिक्षानियमावली (पहिलो संशोधन), २०७५" रहेको छ ।
 - (२) यो नियमावली नगरपालिका क्षेत्रभर लागू हुनेछ।
 - (३) यो नियमावली तुरुन्त प्रारम्भ हुनेछ ।
- २. नियम २(ड)मा संशोधन : नियमावलीको नियम २ (ड) को सट्टा देहायको नियम २(ड) राखिएको छ ।
 - "२(ड) "प्रारम्भिक बाल शिक्षा केन्द्र" भन्नाले तीन वर्ष उमेर पूरा भई पाँच वर्ष उमेर पूरा नगरेका बालबालिकाको लागि नियम ३८ बमोजिम खोलिएको प्रारम्भिक बाल शिक्षा केन्द्र, नर्सरी, केजी, मन्टेश्वरी आदि सम्भन् पर्छ।"
- 3. नियम ३ (१) मा संशोधन :नियमावलीको नियम ३ (१) को सट्टा देहायको नियम ३(१) राखिएको छ ।
- "(१) विद्यालय खोल्नको लागि वडा सिमितिको सिफारिश सिहत शैक्षिक सत्र सुरु हुनुभन्दा कम्तीमा तीन मिहना अगावै अनुसूची १ बमोजिमको ढाँचामा शिक्षा अधिकृत समक्ष अनुमितको लागि निवेदन दिनु पर्नेछ ।"
- ४. नियम ५ (१) मा संशोधन :नियमावलीको नियम ३ (१) को सट्टा देहायको नियम ३(१) राखिएको छ ।
 - "(१) नियम ३ बमोजिम विद्यालय खोल्ने अनुमितको लागि निवेदन परेमा शिक्षा शाखा प्रमुखले निवेदन साथ प्राप्त कागजातहरु र स्थलगत जाँचबुभ्त गर्नेछ । त्यसरी जाँचबुभ्त गर्दा प्रस्तावित विद्यालयको लागि नियम ४ बमोजिमको पूर्वाधार पूरा भएको देखिएमा शैक्षिक सत्र सुरुहुनु भन्दा कम्तीमा एक महिना अगावै आफ्नो राय सहितको प्रतिवेदन शिक्षा शाखा प्रमुखले शिक्षा समितिको बैठकमा पेस गर्नुपर्नेछ । यस्तो

प्रतिवेदनमा अनुमित माँग गिरएको विद्यालय सामुदायिक वा संस्थागत वा शैक्षिक गुठी कुन स्वरुपमा संचालन गर्ने अनुमित माँग गिरएको हो सो को सम्बन्धमा एकिन उल्लेख हुनुपर्नेछ।"

- ५. नियम ५ (१) मा थप : नियमावलीको नियम ५(१) मा देहायको बुँदा थप गरिएको छ ।
 - "शैक्षिकगुठी मातहत विद्यालय खोल्न चाहने गुठीयारले सो गुठीको विधान कार्यपालिकाबाट स्वीकृत गराएको हुनुपर्नेछ र नगरपालिकामा कार्यपालिकाको निर्णय बमोजिमगुठी दर्ता भएको हुनुपर्नेछ ।"
- **६. नियम ५ (२) मा संशोधन** :नियमावलीको नियम ५(२) को सट्टा देहायको नियम ५(२) राखिएको छ ।
 - "(२) उपनियम (१) बमोजिम शिक्षा समितिको बैठकबाट अनुमित दिने सिफारिसको निर्णय भएमा शिक्षा शाखा प्रमुखले अनुसूची ३ बमोजिमको ढाँचामा शैक्षिक सत्र शुरुहुनु भन्दा एक महिना अघि अनुमित दिन सक्नेह्य"
- ७. नियम ५ (३) मा संशोधन : नियमावलीको नियम ५(३) को सट्टा देहायको नियम ५(३) राखिएको छ ।
 - "(३) उपनियम (२) बमोजिम अनुमित लिनु पूर्व विद्यालयहरुले लालबन्दी नगरपालिकाको आर्थिक ऐनले तोके बमोजिमको शुल्क नगरपालिकामा जम्मा गर्नपर्नेछ ।"
- **द. नियम ५को उप नियम (५) मा थप**: नियमावलीको नियम ५ (५) मा देहायको बुँदा थप गरिएको छ।
 - "(क)माथि जुनसुकै कुरा उल्लेख भएता पिन कर्मचारी अभाव वा अन्य कुनै विषेश परिस्थिति परेमा शिक्षा सिमितिले कैफियत खोली शैक्षिक सत्र शुरु भएको एक महिना सम्म विद्यालय खोल्ने अनुमित वा कक्षा थपको सिफारिश गर्न सक्नेछ।"
- **९. नियम ५ को उप नियम (६)मा संशोधन :** नियमावलीको नियम ५(३) को सट्टा देहायको नियम ५(३) राखिएको छ ।
 - "(६) कसैले ऐन तथा यस नियमावली विपरित अनुमित दिएको वा प्राप्त गरेको पाइएमा नगर प्रमुखको संयोजकत्वमा प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत र शिक्षा शाखा प्रमुख सदस्य भएको समितिले आवश्यक

जाँचबुभ गरी त्यसरी अनुमित पाएको विद्यालयको अनुमित जुनसुकै बखत रह गर्नेछ।"

- **90. नियम १३ मा संशोधन** : नियमावलीको नियम १३ को सट्टा देहायको नियम १३ राखिएको छ ।
 - **"१३. धरौटी राख्नु पर्नेः** संस्थागत विद्यालय खोल्ने अनुमित लिँदा विद्यालय सञ्चालनको सुरक्षण बापत देहाय बमोजिमको रकम धरौटीको रुपमा राख्नु पर्नेछ :
 - (क) माध्यमिक विद्यालय (११-१२) को लागि सातलाख रुपैयाँ,
 - (ख) माध्यमिक विद्यालय (९-१०) को लागि पाँचलाख रुपैयाँ,
 - (ग) आधारभूत विद्यालय (६-८) को लागि दुई लाख पचास हजार रुपैयाँ,
 - (घ) आधारभूत विद्यालय (१-५) को लागि एक लाख पचास हजार रुपैयाँ,
 - (ङ) प्रारम्भिक वाल शिक्षा केन्द्रको लागि पचास हजार रुपैयाँ " तर,
 - (९) नियम ९ बमोजिम विद्यालय सञ्चालन गर्ने अनुमित लिँदा धरौटी राख्नु पर्ने छैन ।
 - (२) बिशेष आवश्यकता भएका विद्यार्थिका लागि वा सिमान्तकृत वा अति विकट भौगिलिक क्षेत्रमा विद्यालय खोल्दा कार्यापालिकाले निर्धारण गरेको मापदण्ड बमोजिम धरौटी छट दिन सिकनेछ।
 - (३) यस सम्बन्धि ऐन लागु हुनु पूर्व स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को अधिकार प्रयोग गरी यस नगरपालिकाको तत् तत् स्तरबाट अनुमति वा स्विकृति प्राप्त गरी संचालनमा रहेका विद्यालयहरुले यस नियम बमोमिज नगरपालिकामा धरौटी अनिवार्य राख्नुपर्नेछ ।
 - (४) उक्त बमोजिम रहेको धरौटी रकम सम्बन्धित विद्यालय कुनै कारणले बन्द भएमा अध्ययनरत विद्यार्थीको उचित व्यवस्थापन गर्न नगरपालिकाले उपयोग गर्न सक्नेछ ।

- 99. नियम 9४ मा संशोधन : नियमावलीको नियम 9४ को सट्टा देहायको नियम 9४ राखिएको छ ।
 - "१४. धरौटी रकम मुद्दती खातामा जम्मा गरिने : (१) नियम १३ बमोजिम राखिएको धरौटी वापतको रकम नगरपालिकाले तोकिदिएको बैंकमा विद्यालयको नाममा मुद्दती खाता खोली जम्मा गर्नु पर्नेछ ।
 - (२) उपनियम (१) बमोजिम बैंकमा जम्मा गरिएको रकमबाट प्राप्त भएको व्याजको रकम विद्यालयकोकाममा खर्च गर्न सिकनेछ ।
 - (३) उपनियम (१) बमोजिमको खाताको सञ्चालन व्यवस्थापन समितिले तोकेको व्यक्ति र नगरपालिकाले तोकको कर्मचारीको संयुक्त दस्तखतबाट हुनेछ ।
- 9२. नियम १६(२) मा संशोधन : नियमावलीको नियम १६ (२) को सट्टा देहायको नियम १६ (२) राखिएको छ । "(२) उपनियम (१) बमोजिमको आधारमा विद्यालयहरु गाभ्ने निर्णय गर्दा नगर शिक्षा समितिले त्यस्ता विद्यालयको लागि आवश्यक शिक्षक तथा कर्मचारीको दरबन्दी यिकन गरी बढी हुन आएको शिक्षक तथा कर्मचारीको व्यवस्थापनको विषयमा समेत निर्णय गर्नु पर्नेछ ।
- **१३. नियम ९९ मा संशोधन** : नियमावलीको नियम १९ को सट्टा देहायको नियम १९ राखिएको छ ।
 - "९९.विद्यालयको कक्षा थप गर्न सिकने : (१) कुनै विद्यालयले कक्षा थप गर्न चाहेमा शैक्षिकसत्र सुरु हुनुभन्दा कम्तीमा दुई महिना अगावै शिक्षा अधिकृत समक्ष निवेदन दिन् पर्नेछ ।
 - (२) उपनियम (१) बमोजिम निवेदन परेमा शिक्षा अधिकृतले थप हुने कक्षाको लागि नियम ४ बमोजिमको पूर्वाधार पूरा भए वा नभएको सम्बन्धमा आवश्यक जाँचबुक्त गर्नेछ । शिक्षा अधिकृतले स्थलगत जाँचबुक्त गर्दा पूर्वाधार पूरा गरेको देखिएमा निर्णयको निमित्त नगर शिक्षा समितिमा पेश गरी समितिको निर्णय अनुसार शिक्षा अधिकृतले शैक्षिकसत्र सुरु हुनु अगावै कक्षा थप गर्न अनुमित दिन सक्नेछ॥"

- **१४. नियम २२(स) मा संशोधन :** नियमावलीको नियम २२ (स) को सट्टा देहायको नियम २२ (स) राखिएको छ ।
 - "(स)नगर शिक्षा समितिको सिफारिशको आधारमा शिक्षकको सरुवा गर्ने।"
- **१५. नियम २५मा थप :** नियमावलीको नियम २५ मा देहायका बुँदा थप गरिएको छ ।
 - "(भ) शिक्षकको सरुवाको लागि सूची तयार गरी शिक्षा शााखामा पेस गर्ने ।"
- **१६. नियम २७ मा थप** : नियमावलीको नियम २७ मा देहायको बुँदा थप गरिएको छ ।
 - "(४) विद्यालय व्यवस्थापन समिति सम्बन्धी विशेष व्यवस्था: कुनै कारणबस कुनै विद्यालयको विद्यालय व्यवस्थापन समिति पटक पटकको प्रयास पछि पनि गठन हुन नसकेमा त्यस विद्यालयमा विद्यालय व्यवस्थापन समितिले गर्ने कार्य गर्नको लागि देहायबमोजिमको एक समिति गठन हुनेछ । तर यस्तो अवस्था बढीमा तीन महिनासम्म वा अर्को विद्यालय व्यवस्थापन समिति गठन नहन्जेलसम्म मात्र कायम रहनेछ।
 - १. सम्बन्धित वडा अध्यक्ष संयोजक
 - २. सम्बन्धित वडाका नगर सभा सदस्य ४ जना सदस्य
 - ३. शिक्षक प्रतिनिधि १जन सदस्य
 - ४. प्रधानाध्यापक सदस्य सचिव"
 - ९७. नियम ३४(१)मा संशोधन : नियमावलीको नियम ३४ (१) को सष्टा देहायको नियम ३४ (१) राखिएको छ । "(१) नगरपालिकाभित्रका विद्यालयहरुमा संचालन हुने सबै परीक्षाको संचालन तथा समन्यय गर्न देहायबमोजिमको एक परीक्षा संचालन तथा समन्वय समिति रहनेछ :
 - (क) नगरपालिकाको शिक्षा शाखा प्रमुख -संयोजक

- (ख) प्रमुख, सम्विन्धित स्थानीय तहमा रहेको प्रहरी कार्यालय(उपलब्ध भए सम्म) -सदस्य
- (ग) प्रमुख, सम्विन्धित स्थानीय तहमा रहेको सशस्त्र प्रहरी कार्यालय(उपलब्ध भए सम्म) -सदस्य
- (घ) शिक्षा शाखा प्रमुखले तोकेको शिक्षा शाखाको कर्मचारी -सदस्य सचिव"
- १८. नियम ३५ (१) मा संशोधन : नियमावलीको नियम ३५ (१) को सट्टा देहायको ३५ (१) राखिएको छ ।
 - "(१) कक्षा ५ र ८ को परीक्षा शुल्क परीक्षा संचालन तथा समन्वय समितिले तोके बमोजिम हुनेछ । यस्तो शुल्क संस्थागत विद्यालयले स्थानीय संचित कोषमा जम्मा गर्नुपर्नेछ ।"
- **१९. नियम ३८ मा संशोधन** : नियमावलीको नियम ३८ को सट्टा देहायको नियम ३८ राखिएको छ ।

"३८.प्रारम्भिक बाल शिक्षा केन्द्र स्थापनाः (१) कुनै संस्था/विद्यालयले प्रारम्भिक बाल शिक्षा केन्द्र स्थापना गर्न चाहेमा अनुमतिको लागि सम्बन्धित वडा कार्यालयको सिफारिस सहित अनुसूची-९ बमोजिमको ढाँचामा नगर शिक्षा शाखामा निवेदन दिन् पर्नेछ ।

(२)उपनियम (१) बमोजिम निवेदन पर्न आएमा त्यस्तो निवेदनका सम्बन्धमा आवश्यक जाँचबुभ्ग गर्दा निवेदकलाई प्रारम्भिक बाल शिक्षा केन्द्र स्थापना गर्न नगरपालिकाले तोकेको मापदण्ड तथा नियम ३९ बमोजिम अनुमित दिन मनासिब देखिएमा आवश्यक शर्त तोकी नगर शिक्षा समितिको निर्णय अनुसारअनुसूची-१० बमोजिमको ढाँचामा शिक्षा अधिकृतले अनुमित दिनेछ । तर स्थानीय तहलाई आर्थिक दायित्व पर्ने गरी यस्तो केन्द्र खोलिने भएमा नगर कार्यपालिकावाट अनुमोदन गराउनुपर्नेछ ।

(३)कुनै संस्थाले उपनियम (२) बमोजिम तोकिएको शर्त एवं नियम ३९ अनुरुप प्रारम्भिक बाल शिक्षा केन्द्र सञ्चालन नगरेमा शिक्षा अधिकृतले

त्यस्तो केन्द्रलाई दिएको अनुमित नगर शिक्षा समितिको निर्णयअनुसार ज्नस्कै बखत रद्द गर्न सक्नेछ ।

- (४) माथि जुनसुकै कुरा लेखिएको भएता पनि पहिलेदेखि चलिआएका विद्यालयहरुले प्रारम्भिक बााल शिक्षा केन्द्र स्थापना गरिराख्नु पर्ने छैन। स्वतः स्थापना भएको मानिने छ ।"
- २०. नियम ५४ (१) (ख) र (ग) मा संशोधन: नियमावलीकोनियम ५४ (१) (ख) र (ग) को सट्टा देहायको ५४(१) (ख) र (ग) राखिएको छ । "(ख)शिक्षा शाखा प्रमुखले तोकेको शिक्षा शाखाको अधिकृत स्तरको कर्मचारी वा सो नभए मा.वि. तहको स्थायी शिक्षक सदस्य (ग) शिक्षा शाखा प्रमुखले तोकेको विज्ञको कार्य गर्न सक्ने मा.वि. तहको स्यायी शिक्षक सदस्य"
- २१. नियम ५७(१)मा संशोधन : नियमावलीको नियम ५७ (१) को सट्टा देहायको ५७ (१) राखिएको छ ।
 - "(१)शिक्षकलाई सरुवा गर्न सिकने : नगरपालिका भित्र एक विद्यालयबाट अर्को विद्यालयमा तह तथा विषय मिल्ने दरबन्दी भित्र नगर शिक्षा समितिको सिफारिशमा शिक्षा शाखा प्रमुखले सरुवा गर्न सक्नेछ।"
- २२. नियम ५७ मा थप: नियमावलीको नियम ५७ मा देहायको बुँदा थप गरिएको छ।
 - "(१२)शिक्षकलाई काजमा खटाउन सिकने :नगरपालिका भित्र कुनै एक विद्यालयमा विद्यार्थी संख्या घट्न गइ शिक्षक अनुपात बढी भएमा तथा तत्काल दरवन्दी मिलान नहुने अवस्थामा त्यस विद्यालयको वढीमा १ जना शिक्षकलाई विद्यार्थीको चाप बढी र शिक्षक संख्या कम भएको विद्यालयमा एक बर्षको लागि शिक्षा शाखा प्रमुखले काजमा खटाउन सक्नेछ।"
- २३. नियम ५८ मा थप : नियमावलीको नियम ५८ मा देहायको बुँदा थप गरिएको छ।
 - "(४) यसरी दुबै स्थानीय तहको सहमितमा कुनै पनि एक स्थानीय तहले शिक्षकको सरुवा गर्न सक्नेछ।"

- २४. नियम ७५ मा थप : नियमावलीको नियम ७५ मा देहायको बुँदा थप गरिएको छ ।
 - "(४) विद्यालय क्षेत्र विकास योजना अन्तर्गतका भौतिक सुविधा विस्तार लगायतका र विद्यालयको भौतिक निर्माणसँग सम्बन्धित सम्पूर्ण कार्यक्रमहरुको बाँडफाँड, मूल्याङ्कन, नियमन, अनुगमन, निरीक्षण आदि समेत गर्न देहायबमोजिमको एक समिति रहनेछ।

(क) नगरप्रमुख अध्यक्ष अध्यक्ष (ख) प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत सदस्य (ग) शिक्षा शाखा प्रमुख सदस्य (घ) आर्थिक प्रशासन शाखा प्रमुख सदस्य (ङ) शिक्षा शाखाको दोस्रो विरयताको कर्मचारी सदस्य सचिव"

२५. खारेजी : नियमावलीको देहायका नियमहरु खारेज गरिएको छ । "नियम ५ (४), नियम ३४ (४) र नियम ५७ (२), (३) र (४) ।

> आज्ञाले चन्द्रकान्त न्यौपाने लालबन्दी नगर कार्यपालिकको कार्यालयको प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

> > मुल्य रू.१०/- मात्र